TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN PHÚ LƯƠNG** **TỈNH THÁI NGUYÊN**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh Phúc**
Số: 01/2025/QĐST–VDS	*Phú Lương, ngày 15 tháng 4 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

Thành phần giải quyết Việc dân sự gồm có:

- Chủ tọa phiên họp: Bà Chu Thị Bích Hiền – Thẩm phán

- Thư ký phiên họp: Bà Nông Thị Diễm-Thư ký Tòa án nhân dân huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Lương tham gia phiên họp: Ông Lương Ngọc Tuyết – Chức vụ: Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 4 năm 2025 tại Hội trường Tòa án nhân dân huyện Phú Lương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 04/2024/TLST-VDS ngày 27 tháng 12 năm 2024, về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp số: 01/2025/QĐST-VDS ngày 31 tháng 3 năm 2025.

1.Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị B, sinh năm 1971, nơi thường trú: Tổ dân phố G, thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Bùi Thị L, sinh năm 1979, địa chỉ: tổ 5, phường Q, thành phố T, tỉnh Thái Nguyên

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

2.1) Anh Phạm Thanh U, sinh năm 1989

2.2) Anh Phạm Thanh T, sinh năm 1990

Cùng nơi trường trú T2, thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên

(đều có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự nộp ngày 16/12/2024 của người yêu cầu, cùng các tài liệu có trong hồ sơ giải quyết việc dân sự bà B trình bày:

Bà và ông Phạm Thanh H, sinh năm 1957 có đăng ký kết hôn năm 1988 tại Ủy ban nhân dân thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên, trong quá trình sinh sống đến năm 1991 thì ông H có nhiều biểu hiện khác thường, ăn, ngủ kém, lầm lì ít nói, sau đó thì có hiều biểu hiện không bình thường như không ăn, không ngủ, nói năng lảm nhảm về súng đạn, chiến tranh, bắt đỉa dưới nền nhà, cầm gậy gộc, dao, mác như cầm súng và bảo vợ con là "lú" đi không có chúng nó giết,

thậm chí bỏ nhà gia đình đi tìm thì thấy ở ngoài bãi thải. Do đó, gia đình đã đưa ông H đi khám chữa bệnh tại Bệnh viện sức khoẻ tâm thần tỉnh Thái Nguyên, qua điều trị thì được bác sỹ chẩn đoán ông H bị ***bệnh tâm thần phân liệt, dạng hoang tưởng***, sau đó được lập hồ sơ bệnh án và cấp phát thuốc từ năm 1991, khi uống thuốc đều thì biểu hiện bệnh của ông H đỡ hơn tuy nhiên thỉnh thoảng có dấu hiệu bệnh tăng lên thì gia đình đều đưa ông H đi bệnh viện để điều trị hoặc lấy thuốc điều trị cho ông H tại Trạm Y tế thị trấn G, tuy nhiên mỗi lần đưa đi đều phải nhờ công an đưa đi vì ông H không hợp tác.

Từ năm 1993 cho đến nay ông H không tự lao động được bất cứ việc gì trong gia đình từ ăn uống, vệ sinh cá nhân đều phải nhờ đến vợ con, hiện nay sức khỏe của ông Hiệp Y, tình trạng tâm thần không ổn định, lúc lầm lì, không nói, có khi lại nổi khùng, đập phá đồ đạc, đuổi đánh, chửi bới người thân và những người xung quanh dẫn đến điều kiện chăm sóc và hoàn cảnh gia đình rất khó khăn.

Đến nay, do gia đình cần làm một số thủ tục liên quan đến quyền sử dụng đất tuy nhiên với tình trạng sức khỏe của ông H nên không thể tự mình giao dịch dân sự nên gia đình cũng không thể làm thủ tục liên quan đến quyền sử dụng đất được, do đó bà Phạm Thị B làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Thanh H là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của pháp luật đồng thời đề nghị cử người giám hộ.

Tại bản tự khai người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan anh Phạm Thanh U và Phạm Thanh T1 trình bày nội dung phù hợp với trình bày của bà B, thể hiện: các anh là con đẻ của ông Phạm Thanh H và bà Phạm Thị B, Từ khi còn nhỏ các anh đã thấy ông Phạm Thanh H không như những người bình thường, hay nói lảm nhảm về súng đạn, chiến tranh, sức khỏe thể chất của ông Hiệp Y, tình trạng tâm thần không ổn định, lúc lầm lì, không nói, có khi nổi khùng, đạp phá đồ đạc, đuổi đánh chửi bới người thân trong nhà và những người xung quanh. Ông H chỉ quanh quẩn ở nhà, không tự lao động nuôi sống được bản thân, không làm được bất cứ việc gì kể cả những việc lặt vặt trong nhà, việc ăn uống, vệ sinh cá nhân phải có người nhắc nhở do đó bà Phạm Thị B làm đơn đề nghị tuyên bố ông Phạm Thanh H là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ việc dân sự theo quy định tại các Điều 27, 35,39, 362, 363, 365, 366, 369 Bộ luật Tố tụng dân sự; Các đương sự chấp hành đúng quy định Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự. Khoản 1 Điều 23 Bộ luật

Dân sự 2015, Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị B, tuyên bố ông Phạm Thanh H, sinh năm 1957, địa chỉ tổ dân phố G, thị trấn G, huyện P là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định bà Phạm Thị B là người giám hộ cho ông Phạm Thanh H theo quy định.Về lệ phí: bà Phạm Thị B phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự được trừ vào tạm ứng án phí đã nộp và chi phí giám định đã thi hành xong. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn luật định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Phú Lươngnhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Phạm Thị B có đơn yêu cầu tuyên bố ông Phạm Thanh H là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà B và ông H đều có địa chỉ tại thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên do đó xác định việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015.

[1.2] Về quyền yêu cầu: Bà Phạm Thị B là vợ của ông Phạm Thanh H nên có quyền làm đơn yêu cầu tuyên bố ông H người mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi phù hợp quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015.

[1.3] Về sự có mặt của người tham gia tố tụng: tại phiên họp những người tham gia tố tụng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự, giải quyết vắng mặt những người trên.

[2] Xét yêu cầu của bà Phạm Thị B:

[2.1] Căn cứ vào tài liệu có trong hồ sơ, đơn yêu cầu, lời khai của người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan xác định: Ông Phạm Thanh H, sinh năm 1957 có địa chỉ tại tổ dân phố G, thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên là con của ông Phạm Thanh Q (chết năm 1967) và bà Nguyễn Thị P (chết năm 2010). Năm 1988 ông H kết hôn với bà Phạm Thị B, giữa ông H và bà bẩy có 02 con chung là Phạm Thanh U và Phạm Thanh T, trong quá trình sinh sống đến năm 1991 thì ông H có nhiều biểu hiện bất thường không ăn, không ngủ, nói năng lảm nhảm về súng đạn, chiến tranh, hay cầm gậy gộc, dao, mác như cầm súng, gia đình đã đưa ông H đi khám chữa bệnh tại Bệnh viện sức khoẻ tâm thần tỉnh Thái Nguyên, qua điều trị thì được bác sỹ chẩn đoán ông H bị bệnh tâm thần phân liệt, dạng hoang tưởng, sau đó được lập hồ sơ bệnh án và cấp phát thuốc từ năm

1991, đến năm 1993 cho đến nay ông H không tự lao động được việc gì tâm thần không ổn định, lúc lầm lì, không nói, có khi lại nổi khùng, đập phá đồ đạc, đuổi đánh, chửi bới người thân và những người xung quanh dẫn đến điều kiện chăm sóc và hoàn cảnh gia đình rất khó khăn.

Đến nay, do gia đình cần làm một số thủ tục liên quan đến quyền sử dụng đất tuy nhiên với tình trạng sức khỏe của ông H nên không thể tự mình giao dịch dân sự nên gia đình cũng không thể làm thủ tục được do đó bà Phạm Thị B làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Thanh H là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của pháp luật đồng thời đề nghị cử người giám hộ.

[2.2] Tại bản kết luận giám định số 71/KLGĐ ngày 27/3/2025 của V kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Thanh H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể không biệt định, bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh mã số F20.3. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2.3] Từ những căn cứ trên xác định yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Thanh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Phạm Thị B là có căn cứ, phù hợp quy định Điều 23 Bộ luật Dân sự, do đó Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị B.

[3] Về người giám hộ:

[3.1] Theo trích lục kết hôn số 111/TLKH-BS ngày 02/08/2024 của Ủy ban nhân dân thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên xác định ông Phạm Thanh H và bà Phạm Thị B có quan hệ vợ chồng đồng thời các con của ông H nhất trí bà Phạm Thị B làm người giám hộ cho ông H.

[3.2] Quá trình xác minh tại Công an thị trấn G, huyện P xác định tại địa phương bà B luôn chấp hành tốt pháp luật, không bị kết án hay bị truy cứu trách nhiệm hình sự gì.

Từ những căn cứ trên, xác định bà B có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, có đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49, Điều 53 Bộ luật Dân sự, Tòa án chỉ định bà B là người giám hộ cho ông Phạm Thanh H, bà B có nghĩa vụ thực hiện việc giám hộ theo đúng quy định tại 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật Dân sự

[4] Bà Phạm Thị B đã thực hiện xong chi phí tố tụng giám định pháp y tâm thần đối với ông Phạm Thanh H, không có yêu cầu nên không xem xét giải quyết.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ khoản 1 Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miền, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án bà Phạm Thị B phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

[6] Ý kiến đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Lương tại phiên họp là phù hợp được chấp nhận.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, khoản 3 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015;

Áp dụng Điều 23, Điều 46, Điều 48, Điều 49, Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Phạm Thị B.

1. Tuyên bố ông Phạm Thanh H, sinh năm 1957, nơi cư trú: tổ dân phố G, thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Phạm Thị B, sinh năm 1971, nơi cư trú: tổ dân phố G, thị trấn G, huyện P, tỉnh Thái Nguyên là người giám hộ cho ông Phạm Thanh H.

Xác định bà phạm Thị B thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị B phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự nộp ngân sách nhà nước được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 0004816 ngày 27/12/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Phú Lương.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Bà Phạm Thị B, anh Phạm Thanh U, anh Phạm Thanh T, ông Phạm Thanh H có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết; Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Lương có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thái Nguyên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- Các Đương sự;
- VKSND huyện Phú Lương;
- Chi cục THADS huyện Phú Lương;
- Lưu HS.

Chu Thị Bích Hiền